SKLEP SODIŠČA PRVE STOPNJE (prvi senat)
z dne 7. julija 2006*

V zadevi T-319/05,

Švicarska konfederacija, ki jo zastopata S. Hirsbrunner in U. Soltész, odvetnika,

tožeča stranka,

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki jo zastopajo F. Benyon, M. Huttunen in M. Niejahr, zastopniki,

tožena stranka,

ob intervenciji

Zvezne republike Nemčije, ki jo zastopata C.-D. Quassowski in A. Tiemann, zastopnika, skupaj s T. Masingom, odvetnikom,

intervenient,

* Jezik postopka: nemščina.

zaradi ničnostne tožbe na podlagi člena 230 ES v povezavi s členom 20 Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o zračnem prometu glede razglasitve ničnosti Odločbe 2004/12/ES Komisije z dne 5. decembra 2003 o uporabi prvega stavka člena 18(2) Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o zračnem prometu ter Uredbe Sveta (EGS) št. 2408/92 (zadeva TREN/AMA/11/03 – Nemški ukrepi glede prihodov/odhodov na/z letališča v Zürichu, UL 2004, L 4, str. 13),

SODIŠČE PRVE STOPNJE
EVROPSKIH SKUPNOSTI (prvi senat),

v sestavi R. García-Valdecasas, predsednik, J. D. Cooke, sodnik, in V. Trstenjak, sodnica,

sodni tajnik: E. Coulon,

sprejema naslednji

Sklep

Pravni okvir

1 V členu 40, prvi in drugi odstavek, Statuta Sodišča, ki velja tudi za postopek pred Sodiščem prve stopnje na podlagi člena 53, prvi odstavek, navedenega statuta, je določeno:

„Države članice in institucije Skupnosti se lahko pridružijo postopku, ki teče pred Sodiščem.

Enako velja za vse osebe, ki izkažejo upravičen interes za rešitev zadeve, predložene Sodišču, z izjemo zadev med državami članicami, med institucijami Skupnosti ali med državami članicami in institucijami Skupnosti.“

Postopek pred Sodiščem in Sodiščem prve stopnje (zadeva C-70/04, ki je po odstopu Sodišču prve stopnje postala zadeva T-319/05)

2 Švicarska konfederacija je s tožbo, ki je v sodno tajništvo Sodišča prispela 13. februarja 2004 in je vpisana pod številko C-70/04, zahtevala razglasitev ničnosti Odločbe Komisije 2004/12/ES z dne 5. decembra 2003 o uporabi prvega stavka člena 18(2) Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o zračnem prometu ter Uredbe Sveta (EGS) št. 2408/92 (Zadeva TREN/AMA/11/03 – Nemški ukrepi glede prihodov/odhodov na/z letališča v Zürichu, UL 2004, L 4, str. 13, v nadaljevanju: izpodbijana odločba).

3 Podlaga izpodbijane odločbe je pritožba Švicarske konfederacije z dne 10. junija 2003 proti 213. izvedbenemu predpisu nemške ureditve na področju zračnega prometa, ki so ga 15. januarja 2003 sprejeli nemški zvezni organi za letalstvo. Ta predpis določa nove postopke približevanja letališču v Zürichu za letala, ki letijo nad nemškim ozemljem. Ti ukrepi naj bi zmanjšali hrup, ki so mu zaradi preleta letal izpostavljene občine, ki ležijo severno od meje med Nemčijo in Švico.

4 Tožba Švicarske konfederacije je bila vložena na podlagi člena 230 ES v povezavi s členom 20 Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo

o zračnem prometu (UL 2002, L 114, str. 73, v nadaljevanju: Sporazum o zračnem prometu), v katerem je določeno:

„Vse zadeve v zvezi z veljavnostjo odločitev institucij Skupnosti, sprejetih na podlagi njihovih pristojnosti po tem sporazumu, so v izključni pristojnosti Sodišča Evropskih skupnosti.“

5 Pokrajina Landkreis Waldshut je s telefaksom, ki je v sodno tajništvo prispel 27. maja 2004, zahtevala intervencijo v podporo predlogom tožene stranke v zadevi C-70/04, ki je po tem, ko jo je Sodišče odstopilo Sodišču prve stopnje, postala zadeva T-319/05. Landkreis Waldshut je nemška pokrajina blizu švicarske meje, nad katero letijo letala, ko se približujejo letališču Zürich, in naj bi jo nemški ukrepi, ki so predmet izpodbijane odločbe, zaščitili pred hrupom.

6 Predlog za intervencijo je bil vročen strankam v skladu s členom 93(2) Poslovnika Sodišča. Komisija in Švicarska konfederacija sta z dopisoma z dne 18. in 23. junija 2004 predložili stališča v zvezi s predlogom za intervencijo.

7 Predsednik Sodišča je s sklepom z dne 21. julija 2004 Zvezni republiki Nemčiji dovolil intervencijo v podporo predlogom Komisije.

8 Sodišče je s sklepom z dne 14. julija 2005 v zadevi Švicarska konfederacija proti Komisiji (C-70/04, neobjavljen v ZOdl.) zadevo odstopilo Sodišču prve stopnje. V tem sklepu Sodišče po eni strani v točki 21 navaja, da če bi bilo treba Švicarsko

konfederacijo izenačiti z državami članicami, je treba ugotoviti, da je za tožbe držav članic zoper odločbo Komisije na prvi stopnji sedaj pristojno Sodišče prve stopnje, ker gre za tožbe na podlagi člena 230 ES, ki se v smislu člena 225 ES ne dodelijo sodnemu senatu niti niso pridržane Sodišču na podlagi člena 51 Statuta Sodišča v različici iz Sklepa Sveta 2004/407/ES, Euratom z dne 26. aprila 2004 o spremembi členov 51 in 54 Protokola o Statuta Sodišča Evropskih skupnosti (UL L 132, str. 5, popravek v UL L 194, str. 3).

9 Po drugi strani Sodišče v točki 22 poudarja, da če Švicarske konfederacije, zlasti glede na poseben okvir Sporazuma o zračnem prometu, ne bi bilo treba izenačiti z državo članico in tako uporabiti člena 230 ES, drugi odstavek, ampak s pravno osebo v smislu tega člena, četrti odstavek, bi bilo pod pogoji, ki jih predvideva ta določba Pogodbe, tudi za tožbo na prvi stopnji pristojno Sodišče prve stopnje in bi jo bilo zato treba odstopiti temu na podlagi člena 54, drugi odstavek, Statuta Sodišča.

10 V teh okoliščinah je Sodišče odločilo, da je treba v vsakem primeru tožbo na prvi stopnji predložiti Sodišču prve stopnje, ali v skladu s Sklepom 2004/407 ali v skladu s členom 54, drugi odstavek, Statuta Sodišča.

11 Predsednik prvega senata je 30. marca 2006 predlog za intervencijo pokrajine Landkreis Waldshut odstopil v odločanje Sodišču prve stopnje v skladu s členom 116(1), tretji odstavek, Poslovnika Sodišča prve stopnje.

Predlog za intervencijo pokrajine Landkreis Waldshut in stališča strank

12 Pokrajina Landkreis Waldshut v podporo svojemu predlogu za intervencijo trdi, da člen 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča ne bi smel izključevati njene intervencije,

ker Švicarska konfederacija ni država članica v smislu te določbe. Učinek člena 20 Sporazuma o zračnem prometu, v katerem naj bi bila Sodišču dodeljena pristojnost le za nekatere spore, naj ne bi bil tak, da bi Švicarska konfederacija postala država članica v smislu člena 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča. Enako bi bilo, če bi neka država sklenila mednarodni sporazum s Skupnostjo (sklep Sodišča z dne 23. februarja 1983 v združenih zadevah Chris International Foods proti Komisiji, 91/82 R in 200/82 R, Recueil, str. 417, in sklep predsednika Sodišča prve stopnje z dne 14. avgusta 1998 v zadevi Emesa Sugar proti Komisiji, T-44/98 R, Recueil, str. II-3079, točka 26 in naslednje).

13 Poleg tega naj bi interes pokrajine Landkreis Waldshut za rešitev spora izhajal iz dejstva, da mora kot lokalna skupnost javnega prava podpirati blagor svojih prebivalcev in upravljati svoje ozemlje. Spor naj bi tako pokrajino Landkreis Waldshut zadeval s prostorskega in stvarnega vidika, saj obremenitve s hrupom, ki jih odpravlja izpodbijana odločba, nastajajo na njenem ozemlju in prizadevajo njeno prebivalstvo. Pokrajina Landkreis Waldshut je poleg tega prispevala k sprejetju spornih omejitev zračnega prometa (z 213. izvedbenim predpisom nemške ureditve na področju zračnega prometa) in tudi obveščala Komisijo med upravnim postopkom.

14 Komisija priznava, da ima pokrajina Landkreis Waldshut utemeljen interes za rešitev spora, vendar se sprašuje, ali njena intervencija ni izključena na podlagi člena 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča. Komisija glede tega poudarja, da čeprav Švicarska konfederacija ne bi bila država članica v smislu te določbe, je treba vseeno upoštevati dejstvo, da je ta država izenačena z državami članicami Skupnosti glede uporabe uredb in direktiv, naštetih v prilogi k Sporazumu o zračnem prometu.

15 Po tem, ko je opozorila, da v prilogi k temu sporazumu ni Statuta Sodišča, tako da izenačevanje Švicarske konfederacije z državo članico ne vključuje uporabe navedenega statuta, in da je izključitev, predvidena v členu 40, drugi odstavek,

Statuta Sodišča, izjema glede na pravico do intervencije, ki je prav tako urejena s to določbo, ki jo je načeloma treba razlagati ozko, Komisija vseeno meni, da je v tem primeru treba izključitev uporabiti smiselno. To izključitev upravičuje dejstvo, da se spori proti državam članicam ali institucijam Skupnosti razlikujejo od drugih sporov po tem, da stranke na splošno ne zasledujejo posamičnih interesov, ampak skupni interes prebivalstva, ki je pod njihovo suvereno oblastjo, ali njegove „institucionalne interese“. Zato bi bilo protislovno, če bi bili z intervencijo drugih strank v te spore vključeni posamični interesi. Izključitev, predvidena v členu 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča, naj bi bila namenjena prav izogibanju takemu protislovju. Pokrajine Landkreis Waldshut ne bi bilo mogoče obravnavati drugače kot na primer zasebno podjetje, katerega intervencija je v sporu te vrste izključena, ker člen 40 Statuta Sodišča ločuje le med državami članicami ali institucijami Skupnosti in „vsemi osebami“.

16 Ker pa se Sodišče o tem vprašanju še ni izreklo in ker gre za vprašanje, ki ga je treba preučiti po uradni dolžnosti, Komisija ne bo predstavila svojih predlogov in prepušča odločitev Sodišču prve stopnje.

17 Švicarska konfederacija predlaga zavrnitev intervencije pokrajine Landkreis Waldshut, pri čemer trdi, da je taka intervencija izključena na podlagi člena 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča in načela enakega obravnavanja. Ta intervencija namreč ne bi bila mogoča, če bi to tožbo vložila država članica, ker člen 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča določa, da lahko v spore med državami članicami in institucijami Skupnosti vstopajo le države članice in institucije Skupnosti, medtem ko druge osebe te možnosti nimajo. Zato bi morala imeti tudi Švicarska konfederacija v okviru spora v zvezi s Sporazumom o zračnem prometu po načelu enakega obravnavanja možnost sklicevati se na to procesno pravilo.

18 Poleg tega Švicarska konfederacija opozarja, da bi bilo treba intervencijo pokrajine Landkreis Waldshut izključiti zaradi intervencije Zvezne republike Nemčije. Pri tem bi bilo treba uporabiti načelo, ki ga je določilo Sodišče (sodba Sodišča z dne 10. julija 1986 v zadevi DEFI proti Komisiji, 282/85, Recueil, str. 2469), po katerem subjekt nima pravice uporabiti pravnega sredstva, če njegov nadrejeni subjekt že uporablja to pravno sredstvo in če so interesi, ki jih zadevni subjekt zastopa, že vključeni v interese nadrejenega subjekta ali se z njimi prekrivajo.

Presoja Sodišča prve stopnje

19 Najprej je treba navesti, da je bil predlog za intervencijo vložen v skladu s procesnimi predpisi in v roku iz člena 93(1) Poslovnika Sodišča.

20 Drugič, treba je navesti, da pokrajina Landkreis Waldshut upravičuje svoj interes za rešitev spora v tej zadevi. Ta interes temelji na tem, da nemški ukrepi, ki so predmet izpodbijane odločbe, izvirajo iz njega ter da nad njegovim ozemljem in prebivalci letajo letala, ki se približujejo letališču Zürich ali pa ga zapuščajo. Poleg tega v nasprotju s trditvijo Švicarske konfederacije interesa za intervencijo pokrajine Landkreis Waldshut ni mogoče zamenjati z interesom za intervencijo Zvezne republike Nemčije. Zvezna republika Nemčija namreč vstopa v to zadevo na podlagi člena 40, prvi odstavek, Statuta Sodišča, ki določa, da „[se] države članice in institucije Skupnosti lahko pridružijo postopku, ki teče pred Sodiščem“, in ji ni treba dokazovati interesa za rešitev spora. Tako intervencija Zvezne republike Nemčija na podlagi člena 40, prvi odstavek, Statuta Sodišča nikakor ne dopušča izključitve intervencije pokrajine Landkreis Waldshut ali „vseh oseb, ki izkažejo upravičen interes za rešitev zadeve“ v smislu drugega odstavka te določbe.

21 Tretjič, dejstvo, da bi bilo Švicarsko konfederacijo mogoče izenačiti z „državo članico“ Skupnosti pri uporabi uredb in direktiv, naštetih v prilogi k Sporazumu o zračnem prometu, ne more izničiti procesnih pravic, ki jih imajo posamezniki na podlagi Statuta Sodišča. Člen 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča namreč za osebe, ki imajo upravičen interes za rešitev, določa pravico, da vstopijo v spore, predložene Sodišču. Izjeme od te procesne pravice do intervencije, ki izraža pravico biti slišan, je nujno treba razlagati ozko. Tako se Švicarska konfederacija, ki ni država članica Skupnosti, ne more uspešno sklicevati na določbe člena 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča, ki izključujejo intervencijo vseh oseb, razen držav članic in institucij Skupnosti, v sporih med državami članicami, med institucijami Skupnosti ali med državami članicami in institucijami Skupnosti. Ta izključitev iz člena 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča, ki velja tudi za postopek pred Sodiščem prve stopnje na podlagi člena 53, prvi odstavek, tega statuta, se namreč uporablja le v sporih med državami članicami ali institucijami Skupnosti.

22 Iz istega razloga Švicarska konfederacija ne more zahtevati te izključitve z utemeljitvijo, da zastopa skupni interes prebivalstva, ki je pod njeno suvereno oblastjo, in njegove institucionalne interese, niti zahtevati, da bi bilo treba zato ta spor med njo in Komisijo izenačiti s sporom med državo članico in institucijo Skupnosti, v katerega lahko vstopijo subjekti, ki imajo podobne interese, in sicer druge države članice in institucije Skupnosti. Ob upoštevanju zgoraj navedenega načela ozke razlage ta podobnost interesa namreč ne more zadoščati, da bi odpravili procesno pravico, ki jo ima pokrajina Landkreis Waldshut na podlagi člena 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča, ko upravičuje interes za rešitev spora. Država, ki ni članica Skupnosti, se ne more sklicevati na posebne pravice, ki so s Statutom Sodišča dodeljene državam članicam in institucijam Skupnosti, da bi škodovala procesni pravici, ki jo ta statut izrecno priznava „vsem osebam, ki izkažejo upravičen interes za rešitev zadeve“.

23 Iz zgoraj navedenega torej izhaja, da je pokrajina Landkreis Waldshut upravičila svoj interes za rešitev spora in da ji je tako treba dovoliti intervencijo v skladu

s členom 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča, ki se uporablja za postopek pred Sodiščem prve stopnje na podlagi člena 53, prvi odstavek, Statuta. Pravice pokrajine Landkreis Waldshut izhajajo iz člena 116(2) in (4) Poslovnika.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (prvi senat)

sklenilo:

1. **Pokrajini Landkreis Waldshut se dovoli intervencija v zadevi T-319/05 v podporo predlogom tožene stranke.**

2. **Sodni tajnik vroči pokrajini Landkreis Waldshut prepis vseh dokumentov postopka.**

3. **Pokrajini Landkreis Waldshut se določi rok za pisno utemeljitev njenih predlogov.**

4. **Odločitev o stroških se pridrži.**

V Luxembourgu, 7. julija 2006.

Sodni tajnik — Predsednik

E. Coulon — R. García-Valdecasas